

Handläggare

Diarienummer
2016KS/0266

Tove Liljas
Kansli- och utredningsavdelningen

Kommunstyrelsen

Ändring av Värmdö kommuns miljömål

Förslag till beslut

1. Miljömål för Värmdö kommun 2016-2030 antas
2. "Ett hållbart Värmdö- tio delmål inom miljöområdet" upphör

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Svensk miljöpolitik är uppbyggd kring 16 miljökvalitetsmål. Sveriges kommuner är ålagda att arbeta med de nationella målen på lokal nivå. Miljömålssamarbetet inom Stockholms län har valt att de närmaste åren prioritera insatser för att nå sex av de nationella målen.

För att styra kommunens miljöarbete i en riktning som överensstämmer med nationella miljökvalitetsmål, regionala miljömålprioriteringar samt kommunala förutsättningar, visioner och utmaningar har ett förslag till ändring av kommunens miljömål tagits fram. Befintliga miljömål föreslås upphöra.

De föreslagna nya målen berör de nationella miljökvalitetsmålen som kommunen är ålagd att arbeta med, har stora beröringspunkter med regionalt prioriterade mål samt har utformats med Värmdös lokala förutsättningar som utgångspunkt. Alla nu gällande tio lokala miljömål har arbetats in i de nya målen.

De sex miljömål som föreslås antas är:

- En god bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Grundvatten av god kvalitet
- Giftfri miljö
- Hav i balans och ingen övergödning
- Ett rikt djur och växtliv

Bakgrund

16 nationella miljökvalitetsmål och regionala prioriteringar

Svensk miljöpolitik är uppbyggd kring 16 miljökvalitetsmål som i många fall är

kopplade till internationella överenskommelser. Målen är tidsbestämda till 2020, med undantag för målet om begränsad klimatpåverkan som är satt till 2050. Alla Sveriges kommuner är ålagda att arbeta med de nationella målen på lokal nivå. Kommuner utan fjällmiljö kan dock bortse från målet storslagen fjällmiljö.

De 16 nationella miljö kvalitetsmålen är:

1. Begränsad klimatpåverkan	9. Grundvatten av god kvalitet
2. Frisk luft	10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
3. Bara naturlig försurning	11. Myllrande våtmarker
4. Giftfri miljö	12. Levande skogar
5. Skyddande ozonskikt	13. Ett rikt odlingslandskap
6. Säker strålmiljö	14. Storslagen fjällmiljö
7. Ingen övergödning	15. God bebyggd miljö
8. Levande sjöar och vattendrag	16. Ett rikt djur- och vattendrag

På regional nivå, där länsstyrelserna har en samordnande roll i miljömålsarbetet, har man i Stockholms län valt att de närmaste åren prioritera insatser för att nå sex av de nationella målen: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, ingen övergödning, ett rikt växt- och djurliv, giftfri miljö samt en god bebyggd miljö. Målet om god bebyggd miljö beskriver en övergripande vision för det regionala miljömålsarbetet. På regional nivå har målen brutits ner till delmål och strategier. Under de senaste åren har Värmdö kommuns miljöarbete i många hänseenden fokuserat på samma sex mål som regionen valt att prioritera.

Tio lokala miljömål

År 2005 valde Värmdö att utforma tio lokala miljömål med utgångspunkt i av riksdagen beslutade miljö kvalitetsmål samt kommunens specifika förhållanden och förutsättningar. Målen formulerades i dialog med anställda, ledamöter i fullmäktige, ungdomsfullmäktige och näringsliv och finns sammanställda i styrdokumentet *Ett hållbart Värmdö- tio delmål inom miljöområdet*. De tio målen är satta i prioriteringsordning och lyder:

1. Hushåll med grundvattnet
2. Kretsloppsanpassa avloppslösningar
3. Bygg ut miljöanpassade trafiksystem
4. Underlätta en miljöanpassad livsstil
5. Bevara och utveckla naturen
6. Kretsloppsanpassa avfallshanteringen
7. Hushåll med energi
8. Utveckla kommunens miljöarbete
9. Samverka med företag och organisationer
10. Främja en god bebyggd miljö

Prioriteringen speglar i mångt och mycket Värmdös största miljömässiga utmaningar då brist på grundvatten och risk för saltvatteninträngning i kustområdena var, och är, ett reellt problem samt att tusentals, i många fall undermåliga, enskilda avlopp påverkar kustvattnet negativt.

De tio lokala miljömålen har tillsammans med de nationella målen och de regionala prioriteringarna varit vägledande för kommunens arbete men har inte i sin helhet omsatts i strategier och/eller handlingsplaner. Indikatorer för uppföljning saknas. Målen har inte heller varit underlag för det årliga miljöboks slutet, där föregående års miljöarbete redovisas.

Korrelation mellan nationella, regionala och lokala mål

Under de snart elva år som Värmdö kommuns lokala miljömål har varit gällande har det på nationell och regional nivå hänt mycket inom miljömålsarbetet. Bland annat har klimatfrågan och att vidta åtgärder för att minska klimatpåverkande utsläpp kommit att bli allt viktigare. På regional nivå har samarbetet kommuner emellan stärkts och regionala mål och strategier i allt större utsträckning utformats. På kommunal nivå har miljöarbetet fått en allt tydligare koppling till nationella miljö kvalitetsmål och till respektive regions miljömålsprioriteringar.

Värmdö kommuns lokala miljömål har till varierad grad kopplingar till nationella och regionalt prioriterade miljö kvalitetsmål. Genom att jämföra de lokala miljömåls målbeskrivningar (se handling 2) med beskrivningar av de nationella målen (se handling 3) går att utläsa att vissa lokala mål har breda beskrivningar och berör flera nationella mål samt att vissa lokala mål inte har någon täckning alls mot de nationella målen. De högst prioriterade lokala målen *Hushålla med grundvatten* och *Kretsloppsanpassa avloppssystemet* har beskrivningar som kan likställas med de nationella målen *Grundvatten av god kvalitet* och *Ingen övergödning*. Det lokala målet *Bygg ut miljöanpassade trafiksystem* berör flera nationella mål. Två mål som inte har någon täckning mot det nationella arbetet är *Samverka med företag och organisationer* och *Utveckla kommunens miljöarbete*.

Generellt kan sägas att de senaste årens utveckling på miljöområdet i kommunen har visat att arbetet med de lokala miljömål som har bred täckning eller likvärdig beskrivning mot nationella mål och regionala prioriteringar, prioriterats högre än de lokala mål som saknat eller haft svag sådan täckning. Till exempel har arbetet inom vatten och avloppsfrågor prioriterats högt medan utveckling av kommunens interna miljöarbete och samverkan med företag och organisationer har prioriterats lägre. Vidare har utveckling skett inom områden som de lokala miljömålen inte berör. Ett exempel är kommunens energi- och klimatpolicy (2010/2014), som ligger till grund för i stort sett allt strategiskt miljöarbete i kommunen, men som saknar en tydlig koppling till de lokala miljömålen. Energi- och klimatpolicyn följer istället i stort de regionala strategierna för att uppnå det regionalt prioriterade miljömålet *Begränsad klimatpåverkan*.

Ärendebeskrivning

För att styra kommunens miljöarbete i en riktning som överensstämmer med nationella miljö kvalitetsmål, regionala miljömålsprioriteringar samt kommunala förutsättningar, visioner och utmaningar har ett förslag till ändring av kommunens miljömål tagits fram. De nya miljömålen är utformade efter den nationella miljömålsstrukturen och beskriver Värmdös vision och prioriterade områden inom miljöarbetet. Målen är sex till sitt antal men berör alla de 15 nationella miljö kvalitetsmålen som kommunen är ålagd att arbeta

med.

De sex miljömål som föreslås antas är:

- En god bebyggd miljö
- Begränsad klimatpåverkan
- Grundvatten av god kvalitet
- Giftfri miljö
- Hav i balans och ingen övergödning
- Ett rikt djur och växtliv

Målet en god bebyggd miljö föreslås vara övergripande de övriga fem. Detta i likhet med den miljömålsstruktur det regionala miljömålssamarbetet i stockholmsregionen arbetar efter.

Miljömålen anger fokus fram till 2030 i syfte att överensstämja med översiktsplanen. Inom den tiden kan det dock komma att uppstå behov av revidera och komplettera miljömålen eller prioritera andra miljömål.

Nya mål och deras kopplingar till nationella, regionala mål och gällande lokala miljömål

Regionalt prioriterade miljömål är *kursiverade*.

Nytt miljömål	Övriga nationella miljökvalitetsmål med koppling till nytt mål	Lokala mål med koppling till nytt mål
<i>En god bebyggd miljö</i> (övergripande mål)	- Frisk luft - Säker strålmiljö - Bara naturlig försurning - Giftfri miljö	- Främja en god bebyggd miljö - Utveckla kommunens miljöarbete - Samverka med företag och organisationer
<i>Begränsad klimatpåverkan</i>	- <i>Frisk luft</i> - Bara naturlig försurning	- Bygg ut miljöanpassade trafiksystem - Hushålla med energi - Underlätta en miljöanpassad livsstil
Grundvatten av god kvalitet		- Hushålla med grundvattnet
<i>Giftfri miljö</i>		- Kretsloppsanpassa avfallshanteringen
Hav i balans och ingen övergödning		- Kretsloppsanpassade avloppslösningar

<i>Ett rikt växt- och djurliv</i>	- Levande skogar - Myllrande våtmarker - Ett rikt odlingslandskap - Levande sjöar och vattendrag - Hav i balans samt levande kust och skärgård	- Bevara och utveckla naturen
-----------------------------------	--	---

Föreslagna mål har utformats med Värmdös lokala förutsättningar som utgångspunkt och alla nu gällande lokala miljömål har arbetats in i de nya målen. Beskrivningar av de nya målen finns i bilaga (handling 1).

Förvaltningens fortsatta arbete med miljömålen innebär att ta fram indikatorer samt att ta fram en åtgärdsplan för att nå målen. Åtgärdsplan bör utformas så att den överensstämmer med redan tagna styrdokument inom de olika miljömålsområdena.

Bedömning

En ändring av de nu gällande lokala miljömålen bedöms vara nödvändig för att tydliggöra kopplingen mellan kommunens miljöarbete och det nationella och regionala miljömålsarbetet. Den föreslagna ändringen speglar också tydligare än tidigare det arbete som bedrivs i kommunen idag.

Föreslagna mål bedöms vara en början på ett arbete som kan förtydliga kommunens miljöprioriteringar, förenkla den årliga uppföljningen av miljöarbetet samt vara ett sätt att säkerställa att kommunen arbetar med de miljöområden vi är ålagda att arbeta med.

Föreslagna mål tillsammans med föreslaget fortsatta arbete bedöms bidra till en tydligare och mer enhetlig uppföljning av miljöarbetet genom det årliga miljöboksutslutet.

Värmdö kommuns miljömål 2016-2030 föreslås antas och därmed ersätta målen i dokumenten "Ett hållbart Värmdö- tio delmål inom miljöområdet"

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut ger inga direkta ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut kan på längre sikt ha positiva konsekvenser på miljön. Tydligare kopplingar till nationella och regionala miljömålsprioriteringar och strategier underlättar uppföljning, jämförelse med andra kommuner samt kan effektivisera kommunens eget miljöarbete.

Konsekvenser för medborgarna

Förslag till beslut tydliggör för medborgarna hur kommunens miljöarbete bedrivs och utvecklas. Genom en mer enhetlig och anpassad uppföljning kan kommunens miljöarbete enklare jämföras med andra kommuner.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut har inga direkta konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Biläggs/Biläggs ej
1	Värmdö kommuns miljömål 2016-2030	Bilägges
2	Ett hållbart Värmdö - tio delmål inom miljöområdet.	Bilägges
3	Riksdagens definitioner av de 16 miljö kvalitetsmålen	Bilägges

Stellan Folkesson
Kommundirektör

Frida Nilsson Ragnarsson
Sektorschef administration

Handläggare
Tove Liljas
Moa Öhman
Kansli- och utredningsavdelningen

Diarienummer 2016KS/0266

Värmdö kommuns miljömål 2016-2030

Värmdö kommuns miljömål är utformade efter den nationella miljömålsstrukturen och beskriver Värmdös vision och prioriterade områden inom miljöarbetet. Målen är sex till sitt antal men berör alla de 15 nationella miljö kvalitetsmålen som kommunen är ålagd att arbeta med.

Målet En god bebyggd miljö är övergripande de övriga fem. Detta i likhet med den miljömålsstruktur det regionala miljömålssamarbetet i stockholmsregionen arbetar efter.

Miljömålen anger fokus fram till 2030 i syfte att överensstämja med översiktsplanen. Inom den tiden kan det dock komma att uppstå behov av revidera och komplettera miljömålen eller prioritera andra miljömål.

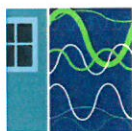
En god bebyggd miljö

En god bebyggd miljö tar till vara på Värmdös unika miljö och förhållanden och ger en god och hälsosam livsmiljö. Byggande sker i kollektivtrafiknära lägen i tätorter och väl belägna förändringsområden så att välfungerande lokalsamhällen med närhet och mötesplatser kan fortsätta att utvecklas. Infrastrukturen ska stödja denna utveckling och bidra till ett robust och hållbart samhälle genom en medveten planering. Bebyggelse ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Det innebär att miljö- och naturvärden bibehålls och är nära och tillgängliga för invånarna. Våra samhällen ska också medverka till en bra regional och global miljö samt till att tillvarata kulturvärden.

Kopplingar till andra nationella mål:

Frisk luft

Säker strålmiljö

Bara naturlig försurning

Giftfri miljö

Begränsad klimatpåverkan

Utsläppen av växthusgaser ska minska så att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Miljöanpassade trafiksystem ska byggas ut och kollektivtrafiken främjas genom att den görs attraktiv och tillgänglig. Nyttjandet av förnyelsebara energikällor ska främjas och teknik som leder till större effektivitet och lägre energiförbrukning ska nyttjas. Värmdö ska underlätta för kommuninvånarna att göra miljösmarta val och kommunens egen konsumtion ska kännetecknas av hållbarhet.

Kopplingar till andra nationella mål:

Frisk luft

Bara naturlig försurning

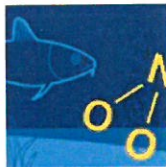
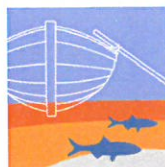
Grundvatten av god kvalitet

Tillgång på grundvatten av god kvalitet och mängd är avgörande för Värmdös utveckling, för människors hälsa och för miljön. Genom en fortsatt utbyggnad av det kommunala vatten- och spillvattensnätet ska kommunen verka för ett hållbart grundvattenuttag samt för minskad saltvatteninträngning. Kommunen ska även verka för att vattensnål teknik används. Utströmmande grundvatten ska ha sådan kvalitet att det är tjänligt att dricka och att det bidrar till en god livsmiljö för växter och djur i vattenmiljöer.

Giftfri miljö

Kommunens invånare ska mötas av en giftfri miljö i sin vardag. Barns hälsa och miljö ska vara i fokus. Farliga ämnen ska fasas ut ur den kommunala verksamheten och ett led i det arbetet är att öka kunskapen kring farliga ämnen. Redan förorenade markområden ska saneras i samband med exploatering och kommunen ska verka för att mindre farliga ämnen används i bygg- och anläggningsarbeten. Farligt avfall ska tas omhand och kommunens avfallshantering ska fortsätta att utvecklas.

Hav i balans, levande kust och skärgård och ingen övergödning

Värmdö kommun ska verka för att det hav som omgärdar oss ska vara i balans. Det innebär att det ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och att den biologiska mångfalden ska bevaras. Det kräver en medveten planering, skydd av viktiga miljöer längs kusterna och i vattenmiljöerna samt en fortsatt utbyggnad av det kommunala vatten- och spillvattensnätet. Tillsyn och information kring enskilda avloppslösningar ska bidra till kretsloppsanpassade lösningar och latrin ska i första hand transporteras till reningsverk. Dessa åtgärder ska bidra till att minska övergödningen av Östersjön. Vår kust och skärgård ska fortsatt hållas tillgänglig. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas.

Ett rikt växt- och djurliv

Värmdö ska präglas av ett rikt växt- och djurliv. Regionens gröna kilar ska värnas och ny bebyggelse ska placeras med hänsyn till naturmiljön. Viktiga natur-, kultur- och strandområden ska skyddas och tillgängligheten till dessa ska säkras genom till exempel bildandet av nya naturreservat och biotopskyddsområden. Kommunen ska sköta sina markområden med målet att värna biologiska mångfald. Invånarna ska fortsatt ha nära till natur- och rekreation.

Kopplingar till andra nationella mål:

Levande skogar

Myllrande våtmarker

Ett rikt odlingslandskap

Levande sjöar och vattendrag

Hav i balans samt levande kust och skärgård

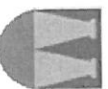

ETT HÅLLBART

VÄRMDÖ

TIO DELMÅL INOM MILJÖOMRÅDET

BILAGA TILL ÖVERSIKTSPLANEN 2010–2030

VÄRMDÖ KOMMUN

ÖVERSIKTSPLAN FÖR VÄRMDÖ KOMMUN 2009-2012

Värmdö kommun • Skogsbovägen 9-11 • 134 81 Gustavsberg

Telefon: 08-570 470 00 • Fax 08-570 483 05

E-post: varmdo.kommun@varmdo.se

Hemsida www.varmdo.se

Produktion: Värmdö kommun

Formgivning: Patrik Stenberg

Tryckeri: Xxxx Xxxx AB

Antal: xx ex.

Datum: xxxx-xx-xx

ETT HÅLLBART VÄRMDÖ

TIO DELMÅL INOM MILJÖOMRÅDET

Värmdö kommun har sex övergripande mål samt delmål för olika verksamhetsområden. Ett av de övergripande målen är *Ett hållbart Värmdö*. Målet utgår från internationella och nationella åtaganden inom miljöpolitiken och Agenda 21 med syfte att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där vår tids miljöproblem är lösta.

Vi vill skapa en attraktiv och god livsmiljö för kommunens invånare

- ett samhälle:
- med sunda och solidariska livsvillkor – en social dimension,
- med tillväxt, men med ekonomin i balans
- en ekonomisk dimension,
- där naturresurser brukas utan att förbrukas
- en ekologisk dimension.

Värmdö kommun har antagit utmaningen att vara en ekokommun, vilket i korthet går ut på att bruka utan att förbruka jordens resurser. Till grund för samhällsutvecklingen har vi antagit fyra kretsloppsvillkor.

En hållbar utveckling är i grunden en fråga om värderingar och livsstil. Det gäller att skapa en utveckling som fogar samman sociala, kulturella, ekonomiska och miljömässiga prioriteringar i kommunen till ett mönster som ger både nuvarande och kommande generationer möjlighet till ett bra liv. Socialt och ekonomiskt är framtidens stora utmaningar att skapa ett hälsosamt och mera uthålligt arbets- och familjeliv.

En hållbar utveckling i Värmdö når vi genom att samtidigt hushålla med miljö och mänskliga resurser. På kort sikt kan det leda till vissa uppoffringar för att nå en långsiktigt hållbar välfärd och social rättvisa i balans med vad naturen tål i form av mänskligt nyttjande.

I arbetet att nå en hållbar samhällsutveckling måste alla lokala krafter engageras. Medvetna medborgare, ett intresserat näringsliv och en pådrivande kommun kan med utgångspunkt från kommunens mål samt planer och program medverka till att nå visionen

– *Ett hållbart Värmdö.*

Värmös tio miljömål & vårt sätt att se på dem

Värmö kommuns mål utgår från Riiodokumenten, de 15 nationella miljökvalitetsmålen och regeringens strategi för en hållbar utveckling.

De utgår också från vår kommuns specifika förhållanden och förutsättningar beskrivna i översiktsplanen, Agenda 21 med flera övergripande styrdokument. Till grund för vårt arbete finns också de fyra kretsloppsvillkoren som antogs när vi blev ekokommun.

Kravet på att vi måste skydda de grundläggande resurser som Värmdöbornas välfärd bygger på är bland det mest tvingande inom miljöpolitike. Därför är vi också överens om att hushålla med grundvatten och kretsloppsanpassa avlopps lösningar är Värmdös viktigaste miljömål.

1

HUSHÅLLA MED GRUNDTVATTENET!

Tillgång och kvalitet på grundvatten är en av Värmdö kommuns viktigaste miljö- och utvecklingsfaktorer.

I hela kustområdet måste vi hushålla med grundvatten för att minimera risken för saltvatteninträngning. Kvaliteten på grundvattnet har samband med vattenuttagets storlek och avloppsanläggningarnas funktion. Användandet av ny och vattensnål teknik är viktigt.

2

KRETSLOPPSANPASSADE AVLOPPSLÖSNINGARI

Allt avloppsvatten ska ha fullgod rening så att slammet kan återföras till naturen.

Kommunala och enskilda avloppsanläggningar ska bygga på långsiktigt hållbara system där närsalter tas till vara, risken för övergödning av kustvatten minimeras och risken för bakteriell påverkan undviks.

3

BYGG UT MILJÖANPASSADE TRAFIKSYSTEM!

Främja kollektivtrafiken, gör den attraktiv och lättillgänglig.

I samverkan med landstinget bör kommunen förbättra möjligheterna att resa kollektivt. Öka antalet infartsparkeringar. Främja användandet av miljöanpassade fordon och drivmedel samt främja bilpooler.

Bygg ut gång- och cykelvägstråk. Miljöanpassa småbåts- och fartygsstrafiken och främja användandet av miljöanpassade drivmedel.

4

UNDERLÄTTA EN MILJÖANPASSADE LIVSSTIL!

Valet av livsstil är en avgörande faktor för hälsa och miljö.

Konsumtionen ska vara inriktad på att bruka utan att förbruka naturens resurser. Öka medvetenheten om miljöanpassade och lokalt producerade varor. Stärk miljöengagemanget genom att öka kunskapen om villkoren för en hållbar utveckling. Som konsument kan vi redan vid köp av varor och tjänster välja sådana som minimerar resursslöseri, onödiga förpackningar med mera.

5

BEVARA OCH UTVECKLA NATUREN!

Mänsklig livskvalitet och biologisk mångfald ska främjas.

Öka tillgängligheten till tätortsnära strövområden. Ny bebyggelse får inte ske i sammanhängande grönområden eller regionens gröna kilar.

Den framtida bebyggelsen ska utformas så att de boende får tillgång till natur i sin närmiljö. Översiktsplanen anger grunden för en miljöanpassad bebyggelseutveckling i Värmdö kommun. Bevara och skydda natur-, kultur- och strandområden samt tillgängligheten till dessa.

6

KRETSLOPPSANPASSA AVFALLSHANTERINGEN!

Avfallshanteringen ska präglas av återanvändning, materialåtervinning och energutvinning.

Avfallers mängd och farlighet ska minska. Avfallet ska i möjligaste mån tas om hand lokalt genom till exempel kompostering. Sortering, hämtning och inlämning ska underlättas. Det ska vara lätt att leva miljövänligt i Värmdö kommun.

7 HUSHÅLLA MED ENERGI!

Främja nyttjandet av förnyelsebara energikällor.
Utnytja teknik som leder till större effektivitet och
lägre energiförbrukning.

Utveckla lokala energilösningar baserade på till
exempel förnybara bränslen och spillvärme. Minska
energiebehovet genom kommunal energioptimering
och energirådgivning för alla fastighetsägare.

9 SAMVERKA MED FÖRETAG & ORGANISATIONER!

Samverkan är viktig för att främja delaktighet och
ansvar. Den gemensamma miljön är allas ansvar.

Det lokala miljöarbetet är en viktig förutsättning
för en hållbar utveckling. Samverkan ska ske med
alla som är engagerade i miljöfrågor. Företag och
organisationer med miljöanpassad profil och pro-
duktion bör uppmannas att etablera sig i kommunen.

8 UTVECKLA KOMMUNENS MILJÖARBETE!

Genom att utveckla mål och strategier för ett håll-
bart Värmdö kan kommunen vara motor i omställ-
ningen till ett hållbart samhälle.

Värmdö kommun kan genom arbete med Agenda
21, strategier för
hållbar utveckling, miljöprogram, inköp av varor
och tjänster påverka
medarbetare, företag och medborgare till eget enga-
geman.

Ett aktivt miljöarbete är vårt sätt att visa att vi tar
ansvar för kommande
generationer.

10 FRÄMJA EN GOD BEBYGGD MILJÖ!

Vår bebyggda miljö ska vara attraktiv och bra att
leva i.

Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och ut-
formas på ett miljöanpassat sätt till ett trivsamt och
väl fungerande samhälle. Kommunen ska främja ett
miljöeffektivt byggande.

FRÅN ORD TILL HANDLING

De tio miljömålen är en del i kommunens styrning och kvalitetssystem. När vi formulerat målen har vi utgått från uppdraget att svara upp mot medborgarnas behov av kommunal service och statens krav uttryckt i lagar och förordningar. Vi har även vägt in nationella mål och inte minst olika lokala förutsättningar.

I det fortsatta arbetet ska vi mål för mål ange hur vi steg för steg planerar att lösa viktiga problem/frågor för Värmdös fortsatta utveckling. Värmdö byggdes liksom Rom inte på en dag – *Ett hållbart Värmdö* kommer också att ta tid att genomföra. Det viktiga är att varje steg tas i rätt riktning och att samhällets alla aktörer, medborgare, näringsliv, föreningsliv, skolelever är med.

Målen har formulerats i dialog med anställda, ledamöter i fullmäktige, ungdomsfullmäktige, näringsliv med mera. För att skapa engagemang och delaktighet har alla medverkat i en prioritering av de viktigaste miljöfrågorna. Resultatet är den prioritering/ordning som kommunens tio miljömål presenteras i.

Steg för steg kommer målen att konkretiseras i planer och program med förslag till åtgärder och resurser för genomförande.

STEG 1

Fortsatt information och kontakt med förtroendevalda, medborgare, elever, organisationer samt näringsliv för att förankra målen och det fortsatta arbetet med miljöprogram, avfallsplan, med mera.

STEG 2

Framtagande av miljöprogram, avfallsplan och kustrplan.

STEG 3

Genomförandeinsatser – uppdrag till olika kommunala förvaltningar, uppmaningar till insatser från medborgare och näringsliv samt styrning via lokal myndighetsutövning.

STEG 4

Uppföljning genom kontroll av utvecklingen i samband med att nyckeltal till miljöboks slut tas fram. Utvecklingen avrapporteras till Kommunfullmäktige som har det yttersta ansvaret för att visionen om ett hållbart Värmdö nås.

Riksdagens definitioner av de 16 miljö kvalitetsmålen

Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig.

Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås."

Frisk luft

"Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska inte heller öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenledningssystem, arkeologiska föremål och hållristningar."

Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna."

Skyddande ozonskikt

"Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning."

Säker strålmiljö

"Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning."

Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

Levande sjöar och vattendrag

"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

Grundvatten av god kvalitet

"Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag."

Hav i balans samt levande kust och skärgård

"Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

Myllrande våtmarker

"Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden."

Levande skogar

"Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas."

Ett rikt odlingslandskap

"Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks."

Storslagen fjällmiljö

"Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar."

God bebyggd miljö

"Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas."

Ett rikt växt- och djurliv

"Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd."